

Træn kompensationsstrategier og gambitter

Du skal bruge kompensationsstrategier, når du mangler ord for det, som du gerne vil sige. Derved bliver du i fremmedsproget, du vinder tid, og har nogle positive strategier til at formidle en pointe, selvom du mangler ord.

Ordene mangler, klappen er gået ned! Hvad gør du?

- **Brug et overbegreb/en overkategori.**
Du vil fx sige substantivet *Möve* (måge), men mangler ordet. Tag i stedet afsæt i overkategorien *Vogel*, fx "*Es ist ein Vogel, er lebt am Meer*".
- **Brug et antonym (et modsætningsforhold).** Du vil fx sige adjektivet *arm* (fattig). Sig i stedet det modsatte (*reich*), fx "*der Mann ist nicht reich*".
- **Brug et synonym.** Du bruger et ord med tilsvarende betydning. Forklar fx adjektivet *zornig* ved at sige "*sehr wütend*".
- **Parafraiser.** Du forklarer betydningen af et ord ved at omformulere og sige det på en anden måde. Du kan ikke huske verbet *zerschlagen* og siger i stedet "*Die Tasse landet auf den Boden und ist kaputt*".
- **Sæt Dings bag på ordet.** Du vil eksempelvis gerne sige *Kühlschrank* men har glemt ordet og siger i stedet "*Schrank-Dings für das kalte Essen*".
- **Brug Ikke-sproglig kommunikation** som fagter, ansigtsudtryk, lyd. Det må og kan ikke erstatte en mundtlig kommunikation, men det kan hjælpe din modtager til at skubbe samtalen videre og støtte dig i din formidling.

Det er godt at bruge gambitter sammen med kompensationsstrategierne, for de giver dig nemlig tid til at tænke over, hvad du vil sige. Automatisér gambitterne ved at bruge dem ofte.

Gambitter, der er gode, når ord mangler.

- ach, wie sagt man auf Deutsch...
- wie heißt das Wort...ehm...
- ehm wie kann ich das auf Deutsch erklären...
- ja, wie sagt man jetzt...
- ...mir fehlt das Wort dafür... ein Moment...

Øvelser i at anvende kompensationsstrategier

Eleverne arbejder parvis eller i 3-mands grupper. De skal formidle ord vha. forskellige kompensationsstrategier. Imens skal de andre i gruppen lytte og forsøge at gætte ordene. For hvert ord, skal eleverne forsøge at anvende en ny strategi.

Runde 1: To valgfri substantiver: én ting, én følelse

Runde 2: To verber (verbalhandling)

Runde 3: Tre væsentlige gloser fra teksten *Ein Land – viele Unterschiede* (fordel eks. bogstaver fra ordskyen mellem eleverne, så de ikke vælger samme ord)

Bliv enige i gruppen om, hvilken sværhedsgrad, I vil bruge. Det kan også være, I vil skifte undervejs:

Den lette variant: I må alle gerne se ordene samtidig, og der peges på ordet imens. Pointen er at træne sprogstrategien.

Den mellemsvære variant: I ser alle ordene, men skal prøve at gætte, hvilket af dem, der er tale om.

Den svære variant: I må ikke se hinandens ord, mens der forklares, og skal prøve at gætte.

Den drilske variant: I gruppen vælger i for hinanden på skift, hvilken kompensationsstrategi et ord nu skal forklares vha.